

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Od začetka

Mnogo pisemo in govorimo o novih ekonomskih odnosih, o njihovem vplivu na poslovanje gospodarskih organizacij, prikazujemo pozitivne in negativne izračune, pri tem pa ne prislubnemo mišljenju onih, zaradi katerih se je ta sistem tudi porajal - ne prislubnemo mišljenju posameznega proizvajalca. Bodo odkriti! Proizvajalci nimajo v mnogih primerih prave orientacije o novem ekonomskem sistemu, zato se tudi pritožujejo, da so od uvajanja novega gospodarskega sistema čutili le povziranje cen, kakor je dejal na letni konferenci tovarniškega komiteja ZK Železarne Jesenice eden izmed diskutantov.

Kje naj torej iščemo vzroke, da nam še ni uspelo novi ekonomski sistem približati neposrednim proizvajalcem. Mnenja sem, da je iskane vzrokov samo v njihovi politično ideološki nerazgledanosti preveč enostransko. Zelo verjetno odpade več vzrokov za dejansko stanje na tiste, ki so nekako poklicani, da novo ekonomsko politiko posredujejo kolektivom. Prav pri razlaganju sistema pa zaidemo na stransko pot. Vse razlage in pojasnila se navadno prično že z nekimi ustaljenimi zakoni in primerjavami. Ne trdim, da metoda primerjanja ni uspešna in dojemljiva za vsakega, vendar ni splošna in perspektivno veljavna. To vidimo že iz tega, da so primerjave starega in novega načina delitve dohodka v nekaterih podjetjih zagovarjale načela starega sistema, čeprav je vsak, ki je vsaj bežno poznal zakone ekonomike vedel, da ta primerjava govori v korist novega sistema delitve. Torej samo primerjave niso vedno uspešne in ne moremo izhajati iz nekih že postavljenih zakonov, ker teh proizvajalci ne poznajo tako v potankosti. Zato jim je treba novi sistem delitve prikazati drugače. Pričeti je treba spodaj, na začetku in ne neke v sredini. Povedati moramo vse, kako se dohodek ustvarja, od česa je odvisen in kako je povezan z notranjo organizacijo podjetja ter prizadevanostjo delavcev; ne na začetku govoriti o dohodku ne da bi vedeli, kako se ta oblikuje.

Mislil, da bi po tej poti morali približati novo ekonomsko politiko slehernemu proizvajalcu. Ne sme nas zadovoljiti, da ljudje samo verjamejo, da je nova delitev zanje ugodnejša. Mnenja sem, da naš novi sistem ne bo mogel zaživeti s polnim elanom, dokler ga ne bo pravilno začutil in razumel sleherni proizvajalec.

Med potrebami in možnostmi v kranjski občini

KJE NAJTI SREDSTVA?

ZA GRADNJO NAJNUJNEJŠIH OBJEKTOV DRUŽBENEGA STANDARDA PRIMANJKUJE SE 150 MILIJONOV DINARJEV

Čez viseči most ni več varen prehod. — Otroci nimajo kam v šolo. — Žena se je prehladila in zbolela, ker je morala prezgodaj iz porodnišnice. — Tisoč študentov in šolske mladine zahtevajo športno igrišče...

Taki in podobni so bili glasovi volivcev lani jeseni. A prav o tem so volivci razpravljali že pred leti in zahtevali naj bi občinski organi zagotovili uredništev teh neobhodnih potreb.

Ob takem pritisku prebivalstva, ob upravičenih zahtevah po določenih objektih je ObLO Kranj že zadnja leta skušal reševati določene probleme z združevanjem sredstev gospodarskih organizacij. Tako so predlanskim zbrala kranjska podjetja okroglo 154 milijonov dinarjev, lani pa 104 milijone. Večina sredstev je šla za nov Zdravstveni dom.

Toda potrebe nenehno rastejo. Letos je v gradnji več objektov, ki naj bi prebivalcem zagotovili udobnejše življenjske pogoje. Primanjkuje pa sredstev. O tem je razpravljal že občinski zbor proizvajalcev. Po njihovem predlogu naj bi vse gospodarske organizacije dale svoj delež, in sicer 10 odstotkov od lanskega čistega dohodka ter 10.000 dinarjev po zaposlenosti v podjetju. Po tem ključu naj bi največ prispevala tovarna Iskra, in sicer 61 milijonov dinarjev. »Sava« 51 milijonov, Tiskanina 37, Inteks 28, Projekt in Planika po 14 milijonov dinarjev in podobno. Toda to so šele predlogi. Gre pa za ugotovitev, da brez sodelovanja vseh proizvajalcev in prebivalstva sploh ni mogoče uresničiti teh ciljev. Razen že obljubljenih prispevkov nekaterih podjetij še zmeraj primanjkuje 150 milijonov dinarjev za uredenje najnujnejših, že začelih del.

V JESENI BO SE HUJE

Tako nam je povedal tovariš Vončina, načelnik oddelka za šolstvo pri ObLO v Kranju, ko smo ga pobarali o sedanjih stiski v šolskih prostorih. Kranj ima še danes, ko ima 21.000 prebivalcev, malone iste šolske zmogljivosti kot takrat, ko je bilo tu 9000 prebivalcev. V osmih oddelkih traja pouk kar v treh izmenah — od 8 ure zjutraj pa do 7 ure zvečer.

»Ob takih pogojih ni več ogrožen le učni uspeh marveč celo zdravstveno stanje otrok. Zlasti je to pereče v me-

stu, kjer nimajo otroci ustreznih telovadnic, delavnic in drugih prostorov, ki jih zahteva sodobna šola. V jeseni, ko se bo na Zlato polje naselilo še veliko novih družin iz raznih krajev, bo gneča v šolah še hujska.« je povedal tovariš Vončina. Zato je šola na Planini več kot nujna. Stavba je že skoraj dograjena in jo nameravajo odpreti ob občinskem prazniku, 1. avgusta. Tam bo 15 učilnic z ustreznimi stranskimi prostori.

Prav tako je nujna šola v Senčurju, kjer ima 267 šoloobveznih otrok samo 3 učilnice. Že letos je prav tako treba narediti načrt za novo šolo na Zlatem polju, kajti šole v mestu še zmeraj ne bodo moge zadostiti vsem potrebam.

ZIVLJENJA V NEVARNOSTI

Zraven Zdravstvenega doma so že narejeni temelji tudi za novo Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo. Na Gaštelju so v mali vili uredili porodnišnico pred 6 leti. Število sprejemov se je naglo dvigalo; in sicer od 1935 sprejelih porodnic oziroma pacientk v 1956. letu pa do 3031 sprejemov lani. Lani je bilo samo še 60 rojstev izven te ustanove po občini. Toda prostori nikakor ne zadostujejo več potrebam, še manj pa ustrezajo sodobnemu načinu zdravljenja. Celo sanitarna inspekcija je že grozila z zaporo te bolnišnice.

»Gre za to, da so v nevarnosti življenja žena in novorojenčkov,« je med drugim pojasnil predstojnik te ustanove dr. Igor Veter. »Sedanjí pogoji

delo ne zagotavljajo popolne varnosti. Hkrati pa moramo matere odsloviti že po 5. ali 6. dnevu po porodu. Na Jesenicah jih držijo povprečno 8, v Ljubljani 9 dni po porodu, kar je tudi potrebno.«

Sedaj je tam le 40 postelj. Nova porodnišnica, ki pa bo tudi sodobneje opremljena in bo razpolagala z ustreznimi sanitarnimi in higienskimi prostori, bo imela še enkrat večjo zmogljivost — 80 postelj.

TAKO NE GRE VEČ

Ze predlanskim so na zboru volivcev na Planini rekli, da viseči most ne zagotavlja varnosti pešcev. Na Hujah, v Cirčah in po vseh zborskih onstran Kokre je bilo slišati zadnja leta, kako nujna je gradnja novega mostu. Razmeroma hitro se je gradnja tudi začela in kot obetajo, bo v jeseni že most v prometu. Upravičeno pa se zgražajo športniki, češ, da se za gradnjo športnega stadiona in zimskega kopalnice nihče več ne zmeni. Kranj ima okrog 2000 aktivnih in sposobnih športnikov z mnogimi prvaki, ki so znani daleč naokrog. Toda vsi ti športniki zaman že desetletja snujejo načrte, da bi prišli do centralnega stadiona. Prav tako bi ta stadion služil šolski mladini, ki jo je v Kranju okoli 7000. Zraven letnega kina so že začeli z gradnjo stadiona. Potlej pa je zmanjkalo denarja. Prav tako je obstala gradnja zimskega bazena v Savskem logu, ki ne bi bil le za plavalce marveč za higiensko kopanje sploh, kajti sedanje javno kopalnice na Stari cesti bo ukinjeno. Kopalnice bo namreč urejeno in opremljeno tudi za normalno kopanje s prhami, kjer bi se lahko dnevno okopalo približno 400 ljudi. Z gradnjo so pričeli že predlanskim poletju. Potem pa se je ustavilo. Vendar tako ne gre več. Ob tem se dela skupna škoda.

PREVELIK KOS KRUKA

Glavni problem v vsej stvari je v nepristanem spreminjanju načrtov in predračunov. Samo za pet navedenih objektov so se med gradnjo dvignili zahtevki za nič manj kot za 459 milijonov dinarjev! Porodnišnica naj bi po prvotnih računih stala okroglo 265 milijonov dinarjev, kot že sedaj kažejo popravljivi računi in dodatni računi pa bo stala 404 milijone, se pravi 139 milijonov dinarjev več. Prav tako so projektanti dvignili predračunsko vsoto za 190 milijonov dinarjev pri načrtu za centralni stadion, 73 milijonov dinarjev

(Nadaljevanje na 2. str.)

Pozdrav mladosti

Dan mladosti!
Rojstni dan našega Tita!
Dan vajencev!

To so dnevi klijočega življenja, dnevi pomladi novega pokolenja, dnevi sproščenih src, dnevi tisočerih upov, prazniki rojstva nove dobe srečnih in svobodnih ljudi.

Vrtci, šole in domovi. Povsod je oživel. Izurili so se recitatorji, igralci, telovadci in pevci. Po obronkih Stola in Jelovice so stekle štafete, odri so se napolnili, nezadržan smeh se je razširil od Sorice do Jezerščice. Že ves maj je tako. Mladi rod znova proslavlja.

Ondan je bila povorka. Tisoče mladih je bilo. Toda ob njihovi pesmi, ob njihovih korakih je bilo slišati nekaj posebnega: bilo je brnenje motorja, ki se je ob toploti martinovk izlivalo v novo pesem, pesem življenja. Slišati je bilo drsenje šestila po risalnem papirju, ženketanje epruvet v laboratoriju, brnenje agregatorja ob Savi in kleketanje avtomatov v tovarni. Iz njihovih vrst je dihala pomlad, pomlad vsa drugačna kot včasih: polna zanos, prostosti, svobode in srčce.

Proslave se nadaljujejo. Še so na vrsti povorke, prireditve, tekmovanja. Mladim iz Bohinja, Loke in Kranja se pridružujejo še oni izpod Matajurja in onstran Karavank. Jutri se bodo zbrali pod Poncami v Planici. Tjakaj bomo pohiteli tudi mi. Zraven njih: cicibanov, pionirjev in mladincev zapojmo tudi mi starejši, ki čutimo v njihovih vrstah sveže in nove moči, moči, ki bodo zamenjale utrujene roke, dopolnile in razvijale današnjo sposobnost in tehniko. Ob tem pa bodo Dnevi mladosti vsako leto še lepši.

Pozdravljena nova pomlad!

S seje IO okrajnega odbora SZDL

Mobilizirati čim širši krog ljudi

ZAKAJ SE ODBORNIKI NE UDELEŽUJEJO SEJ LJUDSKIH ODBOROV

Kranjska gora, 18. maja — Tu je bila danes ves dan seja Izvršnega odbora Okrajnega odbora SZDL. Na seji so razpravljali o pripravah na plenarne občinski odbore SZDL, na katerih bi razpravljali o konkretnih rezultatih in družbeno političnih posledicah novih predpisov o delitvi dohodka. Razpravljali so tudi o vlogi odborov občinskih ljudskih odborov v zvezi z bližnjimi volitvami, o volitvi sodnikov porotnikov in o pripravah na okrajno in republiško proslavo 20. obletnice ljudske revolucije ter imenovali komisije pri okrajnem odboru SZDL.

V razpravi o novem sistemu delitve dohodka v gospodarskih organizacijah so poudarili predvsem, da je treba za sprovajanje sistema mobilizirati čim širši krog ljudi. V vseh podjetjih v okraju so razprave o tem problemu zelo živahne. V podjetjih se neke v večji neke v manjši meri uveljavljajo ekonomske enote, in sicer ne le kot obračunske enote, marveč kot organi poglobljenega delavskega samoupravljanja. Vendar je pri tem še precej nejasnosti in pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba konkretno obdelati prav na občinskih konferencah, ki naj bi bile še v tem mesecu ali pa v začetku prihodnjega meseca.

Iz podatkov posameznih občinskih ljudskih odborov je razvidno, da je udeležba odborov na sejah precej pičila. Mnogo je odborov, ki se niso udeležili niti polovice vseh sej ljudskega odbora. Za to je več vzrokov. Razen preobremenjenosti odborov, predvsem prenatrpani dnevni redi sej, tako da se posamezne seje zreducirajo zgolj na formalno glasovanje o manj pomembnih zadevah. Zaradi takega sistema dela ljudskih odborov, potem o važnejših vprašanjih mnogokrat odločajo strokovni kolegi ali pa celo predsedniki ljudskih odborov sami. Razen tega je premajhna povezanost med odborom in volivci. Res je, da odbornik ni zastopnik samo svoje volilne enote v občinskem ljudskem odboru, to pa ne pomeni, da se pred sejami ljudskega odbora ne bi smel pogovoriti z volivci o problemih, ki so na dnevnem redu. V pripravah na volitve novih ljudskih odborov se bo treba zategati temeljiteje pogovoriti o lika ljudskega odbornika, kakor tudi pogledati, da se kandidira take ljudi, ki bodo imeli voljo in čas opravljati zaupano dolžnost.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Včeraj je bila v Trzinu občinska konferenca Zveze komunistov

OBRAZI IN POJAVI

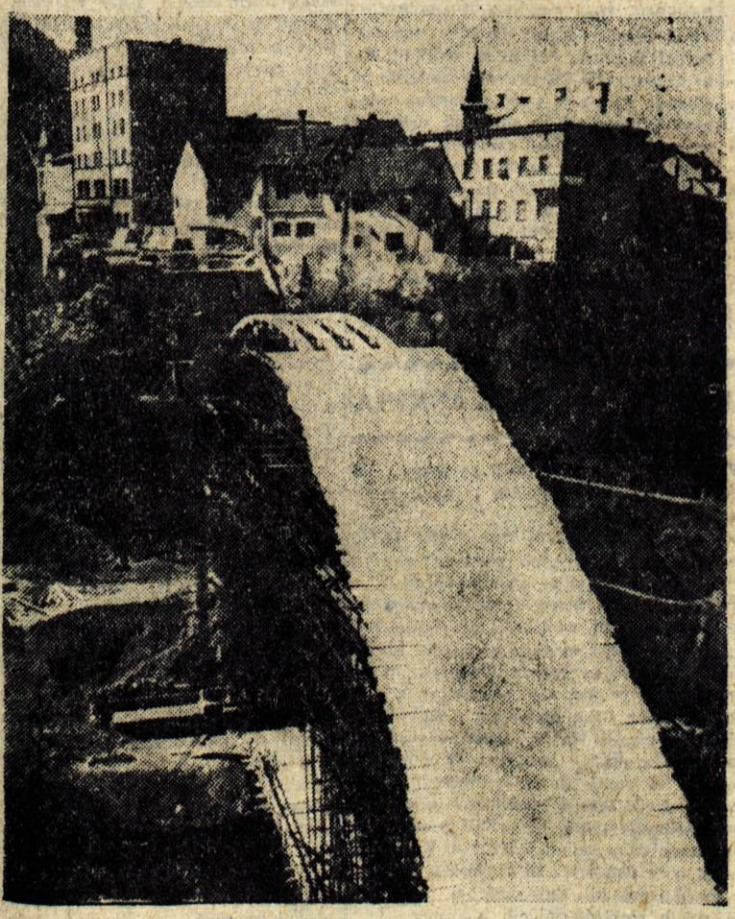
Kaj boš govoril...

Sedel sem v parku in me opazoval. Zatopljen v igro sta pozabila na vse ostalo. Zdaj pa zdaj je komu nasmeb preblislil obraz — uspelo mu je, da je soigralca ukanil. Toda kmalu je bilo prijateljski doživetje.

skega doboja konec. Tonček je besed, ker je že nešteto malopridrval, razkoracil pred njim, »ti boš me ne goljufal, ti?«

Pomislil sem. Beseda pankert me je prizadela, vendar sem sklepal, da je Tončku samo zmanjkalo

Saj Matjažku ne zamerim, ker on ni kriv. Ne obsojam ga. Obsojam pa tiste, pri katerih je te besede slišal, obsojam vse tiste, ki še danes vcepajo stare in nazadnjaške nazore v mlada srca.

Novi most čez Kokro v Kranju bo za promet velikega pomena

